Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. c)
Istorie

Test 7

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocaţională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activităţi extraşcolare, pedagog şcolar; - profil teologic, toate specializările.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Citiţi, cu atenţie, sursele de mai jos:

A. „Plenara Comitetului Central, ţinută la 29 februarie - 1 martie 1952, l-a criticat pe [Vasile] Luca pentru a fi permis «gravele» greşeli şi «fraude» comise de Ministerul de Finanţe şi Banca Naţională cu ocazia aplicării reformei monetare, în ianuarie. Adoptând «o linie conciliatoristă» şi apărându-l pe Luca, Ana Pauker şi Teohari Georgescu au fost implicaţi în aceste erori. La 26-27 mai, Luca a fost exclus din partid. Ana Pauker a fost aspru criticată în aceeaşi plenară, dar i s-a permis să-şi păstreze postul de ministru de externe. Teohari Georgescu a fost eliminat din postul său de ministru de interne […].

În politica ei internă […], România, asemenea celorlalte state satelit din Europa de Est, a continuat să imite Uniunea Sovietică. [Gheorghe Gheorghiu-] Dej s-a dovedit pe cât de isteţ, pe atât de prevăzător în exploatarea repercusiunilor succesiunii politice sovietice. Continuând procesele «spionilor» şi «teroriştilor», a putut să se înarmeze împotriva unor posibile critici de slăbire a «vigilenţei» faţă de duşmanii «imperialişti» şi a câştigat timp ca să vadă cum bătea vântul la Moscova.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ş.Papacostea, P.Teodor*, Istoria României)*

B. „Revenit în ţară din turneul asiatic efectuat în iunie 1971 în China și Coreea de Nord, […] impresionat şi sedus de entuziastele şi grandioasele manifestaţii şi spectacole de masă, precum şi de cele de operă chinezească şi de balet coreean, ca mijloc de proslăvire a eroului naţional […], N. Ceauşescu încearcă să adapteze la condiţiile României un program politico-ideologic inspirat din cele văzute în ţările vizitate, cunoscut în epocă sub numele de «minirevoluţie culturală» […]. Ca urmare, la şedinţa Comitetului Executiv al C.C. [Comitetului Central] al P.C.R. din 6 iulie 1971 sunt lansate cele «17 teze» privind creşterea rolului conducător al partidului, intensificarea educaţiei politico-ideologice în şcoli şi facultăţi, […] implicarea mai intensă a presei în propaganda politică, orientarea în acest sens a emisiunilor radio și TV, a editurilor […].

Prin instituirea funcţiei de preşedinte al Republicii Socialiste România şi alegerea sa în această înaltă demnitate (martie 1974), concomitent cu aceea de secretar general, Nicolae Ceauşescu îşi atribuie puteri depline, deciziile sale fiind, de regulă, transpuse în legi şi hotărâri de către Consiliul de Stat şi de către Consiliul de Miniştri.”

(N.C. Nicolescu*, Şefi de stat şi de guvern ai României)*

Pornind de la aceste surse, răspundeţi la următoarele cerinţe:

1. Numiţi președintele țării, precizat în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizaţi, din sursa **A,** o informație referitoare la Gh. Gheorghiu-Dej. **2 puncte**
3. Menţionaţi câte un stat care a influenţat politica internă a României din sursa **A**, respectiv din sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieţi, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susţine că măsurile din domeniul fiscal au consecințe în plan politic. **3 puncte**
5. Scrieţi o relaţie cauză-efect stabilită între două informaţii selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informaţii (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentaţi alte două practici politice totalitare utilizate în statul român, în afara celor la care se referă sursele date. **6 puncte**
7. Menţionaţi o caracteristică a regimului politic instaurat în România la sfârșitul secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Citiţi, cu atenţie, sursa de mai jos:

„La urcarea pe tron, Ferdinand I avea o concepţie bine definită asupra orientării României în cadrul Primului Război Mondial. Chiar din primele zile ale lui octombrie 1914, întrebat ce va face în perspectiva evenimentelor, a răspuns: «Eu sunt un rege constituţional; prin urmare dacă ţara crede că interesele ei îi dictează să meargă împotriva Puterilor Centrale, nu în mine va găsi vreo piedică la realizarea idealului ei naţional. [...]» [...].

În timp ce guvernul prezidat de Ion I.C. Brătianu era angrenat în complicatul joc politic, fără să-şi precizeze deschis opţiunea [...], personalităţi ale vieţii politice îşi exprimau deschis, uneori chiar zgomotos, poziția şi calea de urmat. În ce priveşte neutralitatea, unii se pronunţau pentru menţinerea acestei stări, favorabilă în fond Puterilor Centrale, cei mai mulţi o considerau provizorie, o etapă spre intrarea în acţiune pentru eliberarea românilor din Austro-Ungaria. Cu toate eforturile guvernului de a menţine manifestările opiniei publice în limite rezonabile, compatibile cu starea de neutralitate a ţării, presiunile opoziţiei împotriva politicii oficiale, pentru alăturarea imediată la Antantă, au devenit tot mai puternice. [...] În contextul acestor frământate evenimente nu au lipsit însă nici atitudinile în favoarea Puterilor Centrale. Oamenii politici care se pronunţau în acest sens, în majoritatea lor, insistau asupra pericolului reprezentat pentru existenţa României de tendinţele expansioniste ale Rusiei. [...]

În anii neutralităţii, în afara presiunilor politice şi militare, România a fost terenul unor puternice concurenţe pe plan economic, teren pe care s-au înfruntat interesele celor două grupări adverse. [...] Competiţia între marile puteri şi-a găsit expresie în domeniul petrolului [...] şi în domeniul creditului. În perioada neutralităţii, România a primit credite din partea ţărilor Antantei, cu ajutorul cărora a rezistat presiunilor financiare germane şi a reuşit să-şi procure armamentul necesar înzestrării armatei.” (*Istoria Românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeţi la următoarele cerinţe:

1. Numiţi conducătorul guvernului României, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizaţi secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menţionaţi alianța cu care colaborează România în domeniul economic și o consecință a acestei acțiuni la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menţionaţi, din sursa dată, două informaţii referitoare la regele Ferdinand I. **6 puncte**
5. Formulaţi, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la atitudinea oamenilor politici față de orientarea României în cadrul războiului, susţinându-l cu două informaţii selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentaţi, printr-un fapt istoric relevant, afirmaţia conform căreia românii acționează pentru constituirea statului modern în deceniul șase al secolului al XIX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea şi concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Elaboraţi, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția politică a spațiului românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea, având în vedere:

1 - precizarea statului medieval din spațiul românesc sud-carpatic și prezentarea unei acțiuni desfășurate pentru constituirea acestuia în secolul al XIV-lea;

2 - menționarea a două fapte istorice desfășurate pentru constituirea sau consolidarea statului românesc din Estul Carpaților, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea și a câte unei caracteristici a fiecăruia;

3 - formularea unui punct de vedere referitor la evoluția unei instituții politice centrale din spațiul românesc în secolul al XVI-lea şi susţinerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează şi utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, evidenţierea **relaţiei cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea şi concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice şi **încadrarea** eseului în limita de spaţiu precizată.

În secolul al XVI-lea, s-au produs modificri la nivel nivel instituional în Transilvania/ spaiul românesc intracarpatic DEOARECE a avut loc trecerea de la voievodat la principat autonom sub suzeranitate otoman în contextul în care Regatul Ungariei a fost înfrânt de otomani în lupta de la Mohacs (1526). CA URMARE/ AADAR/ASTFEL, principele era numit de Diet i confirmat de sultan.